

بازیافت؛ رویکرد اصلی ایتما ۲۰۲۳

گفت‌وگو با مهندس امیرمسعود بزرگیان - مدیرعامل شرکت ژیناتکس

اشاره:

«توجه به بازیافت مواد و استفاده مجدد آن در تولید کالاها فارغ از اینکه مواد پایه طبیعی یا پلاستیکی باشد می‌تواند رویکرد مشترک و مفید تلقی شود و هر دو دسته طرفداران استفاده از مواد پلاستیکی و طبیعی با آن همراهی می‌کنند. در همین خصوص بسیاری از غرفه‌های ایتمای ۲۰۲۳ به ارائه ماشین‌آلات آسیاب الیاف، نخ، پارچه و پوشاک مستعمل و تبدیل آنها به الیاف اختصاص داشت؛ همچنین سیستم‌هایی که از ضایعات نساجی در ساختار تولید نخ و پارچه استفاده می‌کردند به وضوح در بسیاری از غرفه‌های معرفی می‌شد. اگر بگوییم بازیافت مواد در ایتمای امسال به عنوان یک رویکرد کلی مشخصه ایتمای ۲۰۲۳ میلان بود؛ حرف‌گرافی نیست.» مشروح گفت‌وگو با مهندس بزرگیان از نظر تان می‌گذرد:

دیدگاه

تهیه و تنظیم: مینا بیانی

ارائه پوستر و کاتالوگ بلکه با نمایش ماشین‌آلات در حین تولید در معرض قرار داده بودند.

یکی از ویژگی‌های ملموس ایتمای امسال که برای بازدیدکنندگان و غرفه‌گذاران بسیار جالب توجه و کاربردی به نظر می‌رسید، وجود اینترنت پرسرعت رایگان با پوشش فوق‌العاده بالا در تمامی سالن‌ها بود.

به اعتقاد شما صنعت نساجی دنیا چه روندی را در حال حاضر طی می‌کند و بیشترین نقطه مورد توجه آن چیست؟ مسائل حفظ محیط زیست؟ منسوجات فنی؟

به اعتقاد من بزرگترین دستاورد شرکت در نمایشگاه‌های نساجی (به‌طور اعم و حضور در ایتما به‌طور اخص) برای بازدیدکنندگان و غرفه‌گذاران

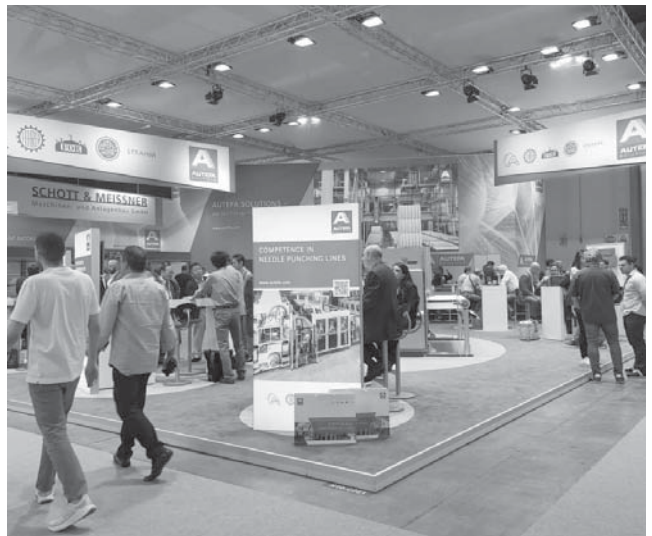
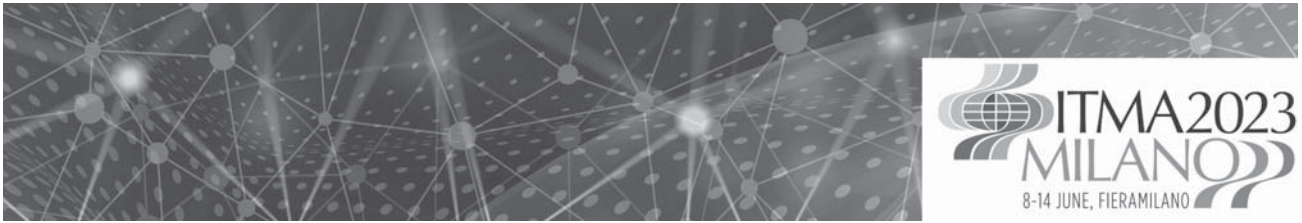
نمایشگاه این دوره با دوره‌های گذشته از لحاظ کمی و کیفی چه تفاوت‌هایی داشت؟

به‌اعتقاد من نمایشگاه ۲۰۲۳ میلان، نمایشگاه بسیار خوبی بود پس از یک رکود سه ساله به دلیل پاندمی کرونا که شاهد عدم برگزاری بسیاری از نمایشگاه‌های نساجی یا برپایی کوچک و محدود آنها توأم با تغییراتی در زمان اجرا، استقبال اندک غرفه‌گذاران و بازدیدکنندگان بودیم؛ ایتمای میلان اولین نمایشگاهی محسوب می‌شود با قاطعیت می‌توان گفت نسبت به ادوار گذشته، از سطح بالاتری برخوردار بود، تعداد شرکت‌کنندگان، بازدیدکنندگان و کیفیت غرفه‌ها قابل توجه بود.

اغلب شرکت‌کنندگان مطرح با ماشین‌آلات جدید حاضر شده بودند و تکنولوژی‌های خود را نه تنها با

کسب چشم‌انداز صحیح و به‌روز از صنعت است. تنها محلی که می‌توان به بهترین شکل اهدافی مانند دریافت اطلاعات جامع از جهت‌گیری‌های این صنعت، آشنایی با چالش‌های جهانی نساجی و راه‌حل‌های شرکت‌های صاحب تکنولوژی برای رفع مشکلات، اطلاع از مسیر منتخب کشورهای و مجموعه‌های متفاوت برای ادامه حیات در صنعت نساجی را استحصال کرد، حضور در رویدادهای صنعتی مانند ایتماست.

به نظر من اگر کسی نوآوری جدیدی در تکنولوژی مثلاً در ارتباط با نوآوری‌های ماشین بافندگی فرش، یا ریسندگی نخ و ... اتفاق افتاده باشد هر چند دیدن آن در نمایشگاهی مانند ایتما خیلی می‌تواند مفید باشد اما دستیابی به این دست‌اطلاعات می‌تواند با مکاتبه

مواد غذایی بایستی ۷۰ تا ۸۰ درصد از تولیدات فعلی بیشتر شود و تامین مواد اولیه نساجی از منابع طبیعی و غیر پلاستیکی قطعاً دارای محدودیت‌های جدی خواهد بود.

از طرف دیگر مواد پلاستیکی مانند پلی استر در صورت رهاسازی در طبیعت، تا ۴۰۰ سال قابل بازگشت به محیط زیست نیست و دقیقاً زمانی که فکر می‌کنیم از بین رفته و به محیط زیست برگشته، تازه به میکروپلاستیک‌هایی تبدیل شده که آلودگی آب، هوا، خاک و محصولات کشاورزی را در پی دارد و می‌تواند در آینده باعث بروز جهش‌های ژنتیکی در محیط زیست، جانوران، گیاهان و افزایش آمار ابتلای انسان‌ها به انواع سرطان و بروز معضلات سلامتی شود.

برخی معتقدند اگر بتوانیم مواد پلاستیکی (پلی‌استر) را به ترتیب مشخصی و به درستی بازیافت نماییم، استفاده از این قبیل مواد در مقایسه با تولید الیاف طبیعی مخاطرات به مراتب کمتری برای محیط زیست دارد اما عده‌ای دیگر از کارشناسان همچنان بر این باورند که برای استفاده از مواد پلاستیکی در منسوجات و مصنوعات باید محدودیت‌هایی قائل شد. کشورهای مختلف اروپایی در حال تصویب و بررسی قوانینی هستند که براساس آن مالیات‌های خاصی بابت استفاده از بعضی مواد اولیه خاص در محصولات و منسوجات منظور شود، همچنین معافیت‌های مالیاتی

نیاز یافتن راهکاری برای رفع احجام بسیار زیادی از مواد اولیه است که به‌عنوان کالای مصرفی مورد استفاده قرار می‌گیرند و در مدت کوتاهی تبدیل به زباله می‌شوند.

این حجم گسترده ضایعات (اعم از زباله‌های طبیعی و پلاستیکی) معضلات اساسی به وجود آورده‌اند به طوری که از سویی جهان دچار محدودیت‌هایی در تهیه مواد اولیه طبیعی است و این محدودیت‌ها صنعتگران را مجبور به بهره‌گیری از مواد پلاستیکی در تولید مصنوعات و منسوجات مورد استفاده بشر استفاده می‌کند و از سوی دیگر استفاده از آنها، مخاطرات جدی برای محیط زیست، تداوم حیات بشر و گونه‌های گیاهی و حیوانی در کره‌های خاکی و سلامت آب، باد و خاک ایجاد کرده که باید برای رفع آن چاره‌ای اندیشید.

امروزه کسی به درستی نمی‌داند استفاده از مواد پلاستیکی در منسوجات آسیب بیشتری به محیط زیست می‌زند یا بهره‌گیری از مواد اولیه طبیعی!

چون برای تولید یک تن پنبه باید سموم دفع آفات نباتی و کودهای شیمیایی، مقادیر قابل توجه آب مصرف و زمین را اشغال کنیم تا یک تن پنبه‌ای تولید کنیم که قرار است جایگزین یک تن پلی‌استر شود. علاوه بر این اراضی قابل کشت محدودیت دارد و آب کافی در دسترس نیست، نیاز بشر به مواد غذایی رو به تزاید است و احتمالاً تا سی سال آینده میزان تولید

و مراجعه به سایت شرکت‌ها (با تأخیر کوتاهی پس از ایتما)، تا حد قابل قبولی مقذور خواهد بود، به خصوص اگر فرد متخصص آن رشته باشد دستیابی به این اطلاعات کار خیلی دشواری به نظر نمی‌رسد. ولی دریافت چشم اندازه‌های کلی صنعت و برآیند جهت‌گیری‌های کلی صنعت (General perspectives) به این سادگی‌ها مقذور نیست. تا در فضای مناسب قرار نگیریم چه بسا درک این موضوع برایمان ساده نباشد.

در همین رابطه می‌توان گفت مهم‌ترین اقدام برای کسب بیشترین منفعت برای شرکت‌کنندگان در ایتما (به‌عنوان یکی از مهم‌ترین نمادهای آینده صنعت نساجی)، علاوه بر حضور مهندسين و متخصصین شرکت‌ها در نمایشگاه‌های نساجی برای آشنایی با آخرین نکات فنی و تکنولوژیکی ماشین‌آلات، لازم است مدیران نساجی، سیاست‌گذاران صنعتی و تصمیم‌گیران ارشد در این نمایشگاه‌ها شرکت کنند تا با نگاه درست به فضای حاکم در نمایشگاه‌های معتبر جهانی بتوانند به ارزیابی صحیح و تحلیل روندهای موجود در صنعت نساجی بپردازند و چشم‌انداز به‌روز و قابل استناد از جایگاه صنعت نساجی و آینده این صنعت و راه حل‌های مربوط به آن را بیابند.

اگر امروز اهمیت بازیافت مواد در صنعت نساجی به صورت برجسته در ایتمای ۲۰۲۳ مشاهده می‌شود، براساس نیازی است که در دنیا شکل گرفته و این

« بازدیدکنندگان ایرانی در چه سطحی حضور داشتند؟ مدیران ارشد شرکتها؟ مهندسين و متخصصين؟

معمولاً در نمايشگاه‌های ایتما تعداد بازدیدکنندگان ایرانی قابل توجه است. امسال به دلیل دشواری‌های دریافت ویزا و هزینه‌های بالا سفر به میلان، بسیاری از تولیدکنندگان و صنعتگران موفق به بازدید از ایتما نشدند و جای خالی مهندسين و متخصصين جوان شرکت‌های بخش خصوصی بسیار مشخص بود.

تعدادی از مدیران ارشد به دنبال خرید ماشین‌آلات جدید بودند اما به دلیل تحریم با استقبال نه‌چندان مثبت بعضی شرکت‌ها مواجه شدند.

بماند که معضلات نقدینگی و مالی شرکت‌ها، اشتیاق سرمایه‌گذاران برای بازسازی خطوط تولید را به شدت کاهش داد و اغلب بازدیدکنندگان جهت کسب اطلاعات و آشنایی با فضای نمايشگاه راهی ایتما شده بودند و عزم جدی برای خرید ماشین‌آلات و بهره‌گیری از تکنولوژی‌های جدید نداشتند.

«هدف شما از حضور در این نمايشگاه چه بود؟ به‌عنوان یک فعال صنعت نساجی، تمام تلاش خود را جهت شرکت در ایتما به عمل می‌آورم. به اعتقاد من صرف حضور در ایتما برای صنعتگران، فعالان و کارشناسان نساجی بسیار مفید و مثمرتر است.

«حضور کدام کشور و شرکت را در ایتمای میلان بسیار قدرتمندانه و موثر مشاهده کردید؟

در دوره‌های مختلف ایتما کشورهایی مانند آلمان، ایتالیا، فرانسه، بلژیک و اتریش حضور بسیار موثری دارند همچنین تعداد غرفه‌های ترکیه در ایتمای امسال قابل توجه بود و صنعتگران این کشور نهایت تلاش خود را به عمل آوردند تا خود را در سطوح بالای تکنولوژی ماشین‌آلات نساجی به خصوص بخش رنگرزی، چاپ و تکمیل معرفی کنند.

شرکت‌های چینی به دلیل تمرکز بر ایتمای شانگهای، حضور چندان چشمگیری در ایتمای میلان نداشتند. با غرفه‌های که کمتر ماشین‌آلات در آن دیده می‌شد شرکت داشتند.

«حضور شرکت‌های ایرانی در ایتمای میلان چگونه و در چه سطحی قرار داشت؟

به اعتقاد من جرئت و جسارت شرکت‌های ایرانی جهت حضور در ایتما علی‌رغم محدودیت‌ها و مشکلات فراوان، امری خجسته و بسیار ارزشمندی محسوب می‌شود اما باید بپذیریم سال‌هاست از قافله رشد و توسعه جهانی نساجی عقب مانده‌ایم و در صورت وجود شرایط ایده‌آل، تعداد شرکت‌کنندگان ایرانی در ایتما باید هم‌اندازه غرفه‌گذاران ترکیه بود که متأسفانه سال‌های متمادی با این شرایط فاصله داریم و مشخص نیست این غفلت بزرگ چه زمانی و چگونه جبران خواهد شد!

برای بهره‌گیری از الیاف و مواد بازیافتی در منسوجات مدنظر قرار گرفته است، با اجرای چنین سیاست‌هایی به تدریج جایگاه منسوجات بازیافتی در بازار افزایش پیدا می‌کند، ورود مواد اولیه طبیعی و مصنوعی به چرخه تولید و مصرف به حداقل می‌رسد و از طریق جمع‌آوری ضایعات و بازیافت آنها، میزان تولید ضایعات بلااستفاده در چرخه طبیعت کاهش پیدا می‌کند.

به عبارت دیگر توجه به بازیافت مواد و استفاده مجدد آن در تولید کالاها فارغ از اینکه مواد با پایه طبیعی یا پلاستیکی باشد می‌تواند رویکرد مشترک و مفید تلقی شود و هر دو دسته طرفداران استفاده از مواد پلاستیکی و طبیعی با آن همراهی می‌کنند.

در همین خصوص بسیاری از غرفه‌های ایتمای ۲۰۲۳ به ارائه ماشین‌آلات آسیاب الیاف، نخ، پارچه و پوشاک مستعمل و تبدیل آنها به الیاف اختصاص داشت؛ همچنین سیستم‌هایی که از ضایعات نساجی در ساختار تولید نخ و پارچه استفاده می‌کردند به وضوح در بسیاری از غرفه‌های معرفی می‌شد.

در ماشین‌آلات منسوجات نبافته، تمرکز بر تولید الیاف بازیافتی کاملاً مشهود بود، برخی از این ماشین‌آلات نه تنها توان بازیافت مواد نساجی را داشتند بلکه ضایعات سایر رشته‌های صنعتی را تبدیل به منسوجات با قابلیت استفاده طولانی مدت می‌کردند.

اگر بگویم بازیافت مواد در ایتمای امسال به عنوان یک رویکرد کلی مشخصه ایتمای ۲۰۲۳ میلان بود؛ حرف گزافی نیست.